

# ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ (480 Π.Χ.)

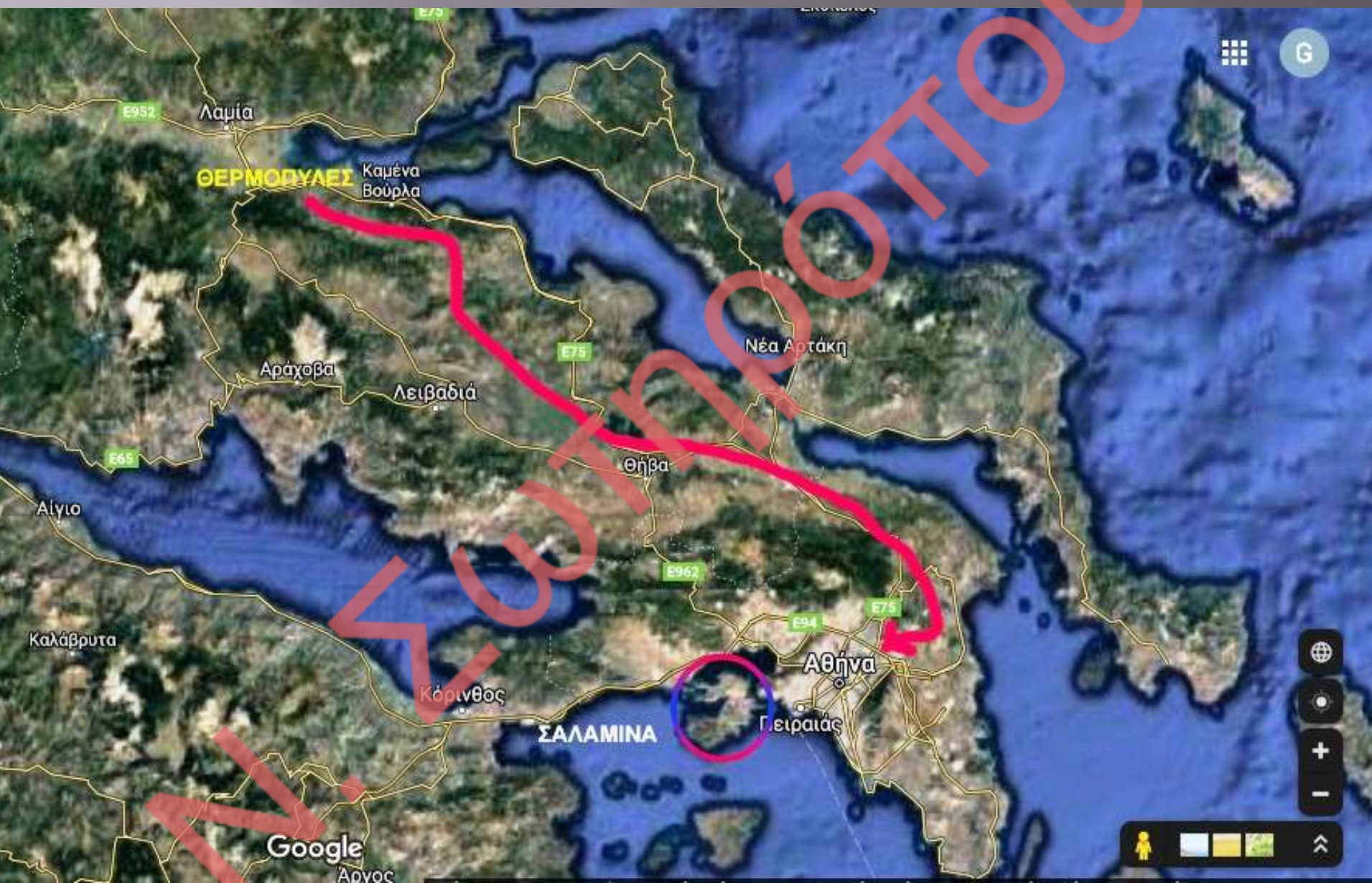


Γ. Ν. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

# Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ (1)

- ▣ Μετά τη Μάχη των Θερμοπυλών ο Ξέρξης και οι Πέρσες βαδίζουν νότια προς την Αθήνα.
- ▣ Οι Αθηναίοι εκκενώνουν αδειάζουν την πόλη και πηγαίνουν στα απέναντι νησιά, κυρίως στη Σαλαμίνα.
- ▣ Υπήρχε ένας Δελφικός χρησμός, ότι την Αθήνα θα την έσωζαν τα «ξύλινα τείχη».
- ▣ Κάποιοι (λίγοι) Αθηναίοι έχτισαν ξύλινα τείχη στην Ακρόπολη και οχυρώθηκαν εκεί.
- ▣ Ο ηγέτης των Αθηναίων Θεμιστοκλής ερμήνευσε τη φράση «ξύλινα τείχη» ως «πλοία» κι έπεισε τους Αθηναίους να εγκαταλείψουν την πόλη και να αναζητήσουν τη σωτηρία στο ναυτικό τους.

# Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ (2)



# Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ (3)

- Οι Πέρσες εισβάλλουν στην έρημη Αθήνα και τη λεηλατούν, αφού κάμπτουν εύκολα την αντίσταση όσων κατέφυγαν στα ξύλινα τείχη της Ακροπόλεως.
- Ο Ελληνικός στόλος από το Αρτεμίσιο, που βρισκόταν κατά τη μάχη των Θερμοπυλών έρχεται στη Σαλαμίνα.
- Ο Θεμιστοκλής έρχεται σε αντιπαράθεση με το Σπαρτιάτη ναύαρχο Ευρυβιάδη που προτείνει να πάει ο στόλος στον Ισθμό της Κορίνθου, ενώ ο Θεμιστοκλής θέλει να παραμείνει στη Σαλαμίνα.
- Σε κάποια φάση της λογομαχίας ο Ευρυβιάδης σήκωσε τη μαγκούρα του να χτυπήσει το Θεμιστοκλή κι εκείνος του απάντησε ως εξής: «**πάταξον μὲν ἄκουσον δέ**», δηλαδή χτύπησέ με αλλά άκουσέ με.

# Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ (4)



# Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ (5)

- Ο Ελληνικός στόλος αριθμούσε 380 πλοία, από τα οποία τα 180 ήταν Αθηναϊκά.
- Ο Περσικός στόλος αριθμούσε 600-800 πλοία.
- Ο Ξέρξης διατάσσει να του ετοιμάσουν ένα θρόνο στο όρος Αιγάλεω για να παρακολουθήσει από εκεί τη ναυμαχία.
- Οι Πέρσες μπαίνουν στο στενό της Σαλαμίνας για να αντιμετωπίσουν τον Ελληνικό στόλο.
- Στην τρομερή ναυμαχία που ακολουθεί οι Έλληνες νικούν, αναγκάζοντας τον Ξέρξη να αποχωρήσει από την Ελλάδα με τα απομεινάρια του στόλου του και μέρος του στρατού του, αφήνοντας στη Θεσσαλία το Μαρδόνιο με 300.000 στρατό να ξεχειμωνιάσει εκεί και να επιχειρήσει την επόμενη χρονιά την κατάληψη της Ελλάδας.

# Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ (6)



# Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ (7)



Ολόκληρος ο ελληνικός στόλος κινήθηκε εναντίον του εχθρού.

# Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ (8)

Παρακολο... θρ...



Η αθηναϊκή μοίρα τρέπει σε φυγή τη δεξιά πτέρυγα των Περσών.

# Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ (9)

Γιαράκολο

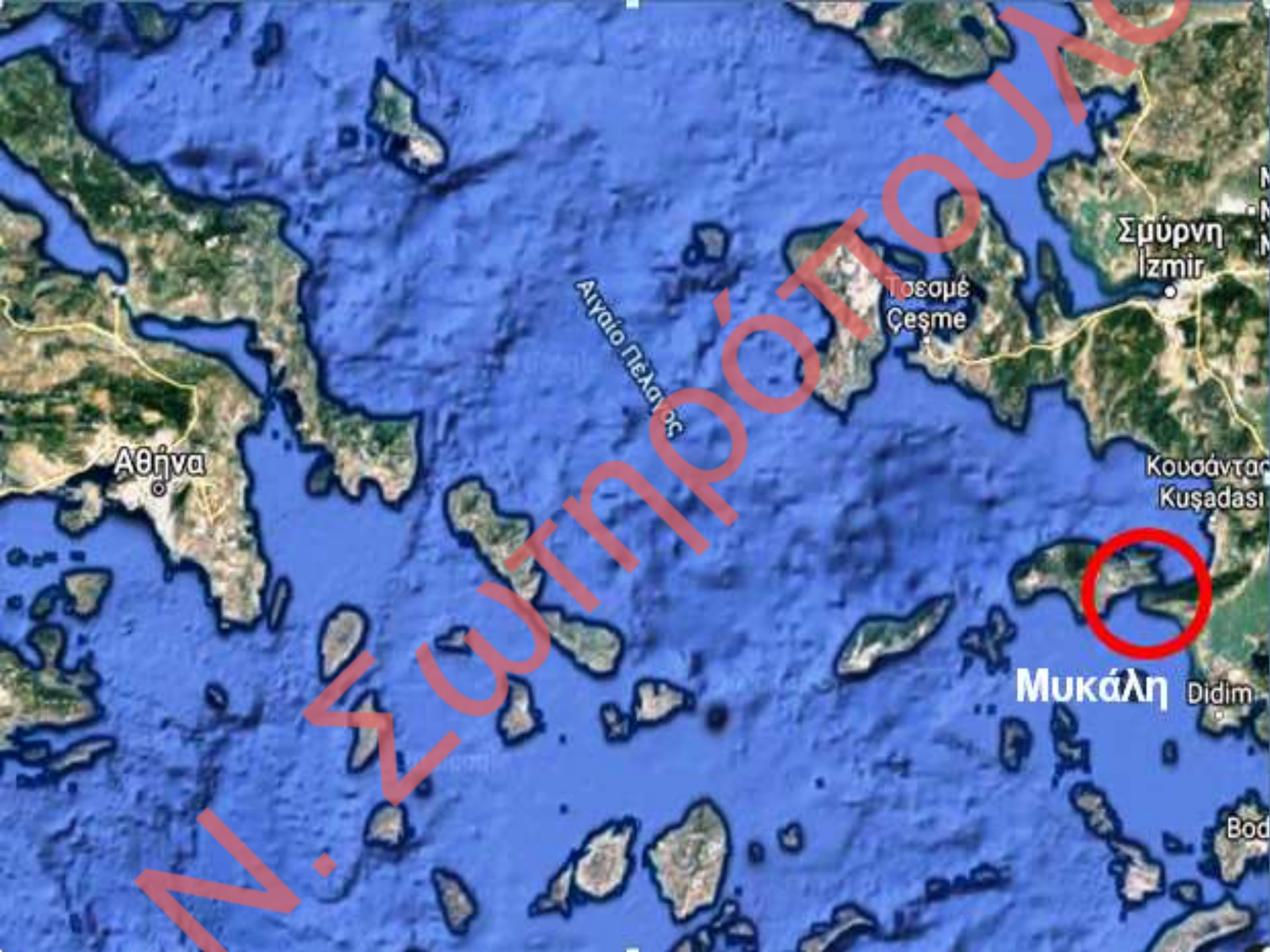


Ο περσικός στόλος καταδιωκόμενος αρχίζει να υποχωρεί.

# Μάχη Πλαταιών 479 π.Χ.

- Την επόμενη χρονιά (479 π.Χ.) ο Μαρδόνιος κατεβαίνει από τη Θεσσαλία προς την Αθήνα. Βρίσκει την πόλη έρημη και τη λεηλατεί για δεύτερη φορά.
- Οι Έλληνες με 110.000 στρατό τον περιμένουν στις Πλαταιές της Βοιωτίας, με αρχηγό τον Παυσανία.
- Στη μάχη που ακολουθεί κερδίζουν οι Έλληνες και έκτοτε οι Πέρσες εγκαταλείπουν κάθε σκέψη για εισβολή στην Ελλάδα.
- Την ίδια ημέρα που έγινε η μάχη των Πλαταιών ο Σπαρτιάτης ναύαρχος Λεωτυχίδης νικά στη **Ναυμαχία της Μυκάλης** (ανάμεσα στη Σάμο και τη Μικρά Ασία) τον Περσικό στόλο.





# Παραλειπόμενα (1)

- Ο Θεμιστοκλής είχε προβλέψει μετά τη Μάχη του Μαραθώνα ότι οι Πέρσες θα επιχειρούσαν να επανέλθουν κατά της Ελλάδας κι έτσι έπεισε τους Αθηναίους να δημιουργήσουν έναν πανίσχυρο στόλο από 200 περίπου τριήρεις.
- Ο Θεμιστοκλής δεν παρέλειπε να τονίζει πόσο ζηλεύει τον Μιλτιάδη για τη νίκη του κατά των Περσών στο Μαραθώνα, ώστε του αποδίδεται η φράση: «οὐκ ἔα με καθεύδειν τό τοῦ Μιλτιάδου τρόπαιον», δηλαδή «δεν με αφήνει να κοιμηθώ η δόξα που αποκόμισε ο Μιλτιάδης»
- Την παραμονή της Ναυμαχίας της Σαλαμίνας ήρθε στο πλοίο του Θεμιστοκλή ο πολιτικός του αντίπαλος Αριστείδης, ο οποίος αν και ο Θεμιστοκλής τον είχε εξορίσει από την Αθήνα, του πρόσφερε τη βοήθειά του.

## Παραλειπόμενα (2)

- Ο παιάνας (πολεμικό τραγούδι) των Ελλήνων με το οποίο ξεκίνησαν τη ναυμαχία ήταν:

«ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε,  
ἐλευθεροῦτε πατρίδ', ἐλευθεροῦτε δὲ  
παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρώων ἔδη,  
θήκας τε προγόνων:  
νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών»

Εμπρός, γιοί των Ελλήνων,  
Ελευθερώστε την πατρίδα,  
Ελευθερώστε τα παιδιά σας, τις γυναίκες σας,  
Τους βωμούς των θεών των πατέρων σας  
Και τους τάφους των προγόνων σας:  
Τώρα είναι ο αγώνας για τα πάντα.

## Παραλειπόμενα (3)

- Το βράδυ πριν τη μάχη των Πλαταιών εμφανίστηκε στο Ελληνικό στρατόπεδο ο βασιλιάς της Μακεδονίας Αλέξανδρος (παππούς του Μεγάλου Αλεξάνδρου), τον οποίο οι Πέρσες είχαν αναγκάσει να εκστρατεύσει μαζί τους κατά των Ελλήνων. Αυτός τους προειδοποίησε ότι την επόμενη μέρα θα τους επιτίθονταν οι Πέρσες. Όταν οι Έλληνες απόρησαν για την επίσκεψή του και φάνηκαν δύσπιστοι για την ειλικρίνειά του, αυτός τους απάντησε: «Είμαι κι εγώ Έλληνας από παλαιά γενιά και δεν θα ήθελα να βλέπω την Ελλάδα δούλη και όχι ελεύθερη»

## Παραλειπόμενα (4)

- Οι Έλληνες με τα μέταλλα από τα λάφυρα μετά τη Μάχη των Πλαταιών έφτιαξαν μια ορειχάλκινη (μπρούτζινη) στήλη από 3 φίδια κουλουριασμένα μεταξύ τους πάνω στα οποία ήταν ένας χρυσός τρίποδας με χρυσό λέβητα. Στα σώματα των φιδιών ήταν χαραγμένα τα ονόματα των πόλεων που πολέμησαν εναντίον των Περσών στις Πλαταιές.
- Τον τρίποδα μετέφερε στην Κωνσταντινούπολη ο Αυτοκράτορας Κωνσταντίνος Α΄ όταν την μετέτρεψε σε πρωτεύουσα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας και τον τοποθέτησε στον Ιππόδρομο της πόλης.
- Σήμερα σώζονται μόνο τα σώματα των φιδιών.

Ο Τρίποδας σήμερα



Ο Τρίποδας στην Αρχαιότητα

# ΕΠΙΛΟΓΟΣ

- Οι Πέρσες εγκαταλείπουν κάθε απόπειρα κατάκτησης της Ελλάδας.
- Οι Έλληνες αποκτούν αυτοπεποίθηση και αντεπιτίθενται κατά των Περσών με σκοπό να ελευθερώσουν τις Ελληνικές πόλεις της Μικράς Ασίας.
- Μετά τους Περσικούς πολέμους ακολουθεί μια περίοδος δημιουργίας πολιτιστικής με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση του Ελληνικού Πολιτισμού, που ακόμη και σήμερα αποτελεί αντικείμενο θαυμασμού από όλο τον κόσμο.

# ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΕΡΣΙΚΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ

- ▣ 490 π.Χ. → ΜΑΧΗ ΜΑΡΑΘΩΝΑ
- ▣ 480 π.Χ. → ΜΑΧΗ ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ
- ▣ 480 π.Χ. → ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ
- ▣ 479 π.Χ. → ΜΑΧΗ ΠΛΑΤΑΙΩΝ
- ▣ 479 π.Χ. → ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΜΥΚΑΛΗΣ

Το συγκεκριμένο μάθημα βρίσκεται στις  
σελ. 61-62 του Σχολικού βιβλίου

Το οπτικό υλικό το δανειστήκαμε από:

- ▣ Τη Βικιπαίδεια
- ▣ <http://www.kammenavouurla.gr/plataies.html>
- ▣ <http://users.sch.gr/ipap>
- ▣ Την ενότητα "Πολυμεσικές εφαρμογές" του Πολεμικού Μουσείου Αθηνών
- ▣ Ο πίνακας που αναπαριστά τη Ναυμαχία της Σαλαμίνας είναι του Γερμανού Ζωγράφου Wilhelm von Kaulbach
- ▣ Google Maps